

3. *Рена А.* Мода на глобалізацію //Дзеркало тижня. — № 4. — 3.02.2007.

4. Статистичний щорічник України за 2004 рік / За ред. О. Г. Осауленка, відпов. за випуск. В. А. Головка. — К.: Консультант, 2005. — С. 376.

5. Статистичний щорічник України за 2005 рік / За ред. О. Г. Осауленка, відпов. за випуск. В. А. Головка. — К.: Консультант, 2006. — С. 361.

6. *Стиглиц Джозеф Юджин.* Глобализация: тревожные тенденции / Пер с. англ. и примеч. Г. Г. Пирогова. — М.: Мысль, 2003.

7. *Уткин А. И.* Глобализация: процесс и осмысление. — М.: Логос, 2001. — 254 с.

8. www.ukrstat.gov.ua

Стаття надійшла до редакції 15.05.2007

УДК 331

О. В. Сидоренко,

Київський національний

торгівельно-економічний університет

КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦІВ З ЛОГІСТИКИ

Становлення та перспективи розвитку логістики в Україні знаходять своє відображення в тенденціях ринку праці. Логістика в Україні за останні 2—3 роки набула значного піднесення. За даними суспільства зайнятості «Триза», професія логіста за останні три роки стійко входить в першу десятку з ста самих популярних професій. Незадоволений попит на спеціалістів в області логістики з різноманітних галузей складає від 37 %—85 %.

У Україні посада менеджера по логістиці першими ввели представники закордонних фірм, а також спільні підприємства виконуючі вимоги західних партнерів і інвесторів, через деякий час українські підприємства стали привертати вітчизняних спеціалістів по логістиці, які вже набули певного досвіду або навчалися за кордоном.

Нинішній етап розвитку українського ринку можна однозначно охарактеризувати зростанням конкуренції. Світовою практикою вже давно доведено, що, якщо при виробництві і продажі понизити витрати неможливо, потрібно звернути увагу на шлях проходження матеріального потоку у вигляді сировини, напівфаб-

рикатів, матеріально-технічних цінностей, а також на рух товарів між виробником, торговцем, якщо треба — то і кінцевим споживачем. Одним з найбільш радикальних і дієвих інструментів скорочення витрат по всій довжині ланцюжка руху матеріального потоку є логістика. Прямим реалізатором принципів і правил логістики виступають менеджери-логістики, або просто — логістики. Слово «логістик» має старогрецьке коріння, буквально воно позначає «мистецтво міркування і обчислення». Тепер спробуємо дати більш професійне визначення фахівця з логістики. Розглянемо термінологічний словник, по якому А. Н. Джерел визначив логістику, як науку про планування, контроль і управління транспортуванням, складуванням і іншими матеріальними і нематеріальними операціями, що здійснюються в процесі доведення сировини і матеріалів до виробничого підприємства, внутрізаводської переробки сировини, матеріалів і напівфабрикатів, доведення готової продукції до споживача відповідно до інтересів і вимог останнього, а також передачі, зберігання і обробки відповідної інформації.

Таким чином фахівець з логістики може бути описаний як виконавець, керівник матеріальним потоком на рівні виконання окремих логістичних операцій або їх певного комплексу, які забезпечують ефективне і раціональне переміщення даного матеріального потоку в конкретному тимчасовому інтервалі від вихідної позиції до кінцевого місця споживання або до проміжного місця дислокації. З приведеного визначення виходить, що людина, що вирішила присвятити себе професії логістика, повинна бути готова до практичної роботи в наступних областях: організація транспортно-експедиторських послуг; організація мультимодальних перевезень; управління запасами на підприємстві; управління матеріально-технічним забезпеченням організації; організація і управління складським господарством; організація і управління термінальної вантажопереробкою; митне оформлення і розподіл товарів; координування логістичного процесу підприємства; організація стратегічного планування і управління корпоративною логістичною системою; організація фізичного розподілу збуту готової продукції; упаковка і маркіровка вантажів; організація і управління комплексом сервісних і інформаційно-довідкових послуг. Логістик зобов'язаний досить добре орієнтуватися в корпоративній стратегії підприємства; уміти оперативно розробляти стратегічний логістичний план; бути здатним координувати роботу різних структурних підрозділів підприємства і логістичних посередників; організувати взаємодію між фахівця-

ми функціональних підрозділів за рішенням логістичних завдань, а також ухвалювати оптимальні рішення.

За визначенням вчених, логістик — це, передусім, системний інтегратор матеріального потоку. Він робить над його крізним проходженням від виробника до споживача, забезпечує поєднання основних функції логістики в єдиний бізнес-процес та в подальшому координує та оптимізує з його точки зору зниження собівартості та витрат у цілому.

Основним завданням логістика в будь-яких умовах та ситуаціях є своєчасний точний прорахунок і економічне обґрунтування доцільності і ефективності що приймаються їм логістичних рішень по управлінню матеріальним потоком у конкретному тимчасовому інтервалі для забезпечення мінімуму сукупних витрат, високої якості сервісу і інтегрованої взаємодії всіх елементів логістичної системи, включаючи логістичних партнерів по бізнесу.

Виконання основного завдання логістика здійснюваний за умови з'єднання високого професіоналізму і різноманітних особових якостей — комунікабельності, завдатків лідера, цілеспрямованості, організованості, присутності «соціального інтелекту», так званого вербального і невербального інтелекту, здібності до навчання, позитивного мислення, креативності табл. 1.

ПСИХОГРАМА ФАХІВЦЯ З ЛОГІСТИКИ

Соціально-психологічні якості	
<i>Комунікативність</i>	Здатність швидко ініціювати комунікативний контакт з будь-яким партнером з логістичного бізнесу та підтримувати його на необхідному рівні в залежності від логістичного завдання; психологічна підготовка до співпраці з партнером по бізнесу з урахуванням їх цінностей та традицій; оптимальне представництво в спілкуванні природно-емоційного компоненту, привітності і дружельності; витривалість в умовах підвищених нервово-емоційних навантажень, пов'язаних із спілкуванням в несприятливому соціальному середовищі; відсутність вираженого егоцентризму або ворожості
<i>Лідерство</i>	Виразне дослідження якостей лідера; наявність здібностей очолити групу для вирішення конкретних логістичних завдань; самостійність в ухваленні логістичних рішень і готовність нести відповідальність за їх наслідки; амбітність і прагнення до професійного зростання, авторитетність і вимогливість; стресостійкість; завзятість і наполегливість у відстоюванні своєї позиції і інтересів

Соціально-психологічні якості	
<i>Цілеспрямованість</i>	Здатність формалізувати цілі та досягати їх в короткі строки в будь-яких умовах; здатність відходу від небажаного впливу зовнішнього оточення
<i>Організованість</i>	Уміння раціональне організувати і грамотно планувати діяльність свою і своїх підлеглих; самодисципліна; послідовність, логічність і практичність у підході до рішення поточних логістичних завдань; неухильне дотримання прийнятих нормативів і регламентацій як гарантія надійності для партнерів по логістичному бізнесу
<i>«Соціальний інтелект»</i>	Знання, розуміння та вірне застосування соціальних норм, правил та законів; відносно високий ступень адаптації в різноманітних соціальних групах як всередині, так і зовні організації; гнучкість комунікативної тактики за допомогою використання відчуття ситуації», делікатність, терпимість. Уміння вести переговори і укладати договори, зокрема міжнародні
Інтелектуальні якості	
<i>Вербальний інтелект</i>	Чудово розвинена мова і логіка висновків, здібність до встановлення аналогій і виявлення логістичних зв'язків між різними видами вербальної інформації; здатність комбінувати і диференціювати знання з різних областей для отримання ефективних інтеграційних логістичних рішень; гнучкість і швидкість перемикавання вербального мислення; здатність знаходити найбільш точне рішення з ряду імовірно правильних
<i>Невербальний інтелект</i>	Здатність встановлення логічних закономірностей по відношенню до невербальних видів інформації; здатність до аналізу та прогнозу; здатність розробляти складні алгоритми рішення виникаючих проблем; наявність потенціалу інтелектуального розвитку
<i>Навчання</i>	Висока ступень «рухливості» інтелекту; висока швидкість засвоєння та переробки інформації; здатність до ефективного використання накопиченого знання та досвіду
<i>Позитивне мислення</i>	Реалізм та практичність у постановці цілей і визначенні засобів їх досягнення; прагматична спрямованість творчих підходів, їх «прив'язка» до рішення поточних і перспективних управлінських завдань; опора на критерії ділової ефективності в оцінці соціальних ресурсів
<i>Креативність</i>	Аналітичний склад розуму у поєднанні з розвинутою уявою; незалежність і оригінальність мислення; здатність і прагнення знаходити нетривіальні рішення і генерувати ідеї; критичність до загальноприйнятих підходів; схильність до експериментування і новаторства; допитливість і чуття по відношенню до нових, перспективних ідей і проєктів

Менеджер з логістики як системний аналітик та, більш того, як інтегральний менеджер (керуючий матеріальними потоками) повинен розуміти відношення між функціями логістики. Для нього важливо вміння зв'язувати логістику з іншими видами діяльності підприємства. Він повинен міркувати не тільки про потік матеріалів у межах свого підприємства — його мислення слідує поза підприємством, від розвантаження до порогу споживача, іноді навіть від джерела постачання, вони включають конкурентів, потенційні ринки. Менеджера з логістики відрізняють необхідність та вміння міркувати глобально. Він повинен розуміти, що логістика може збільшувати прибуток, який розглядається як вимірник ефективності діяльності, шляхом скорочення витрат. Спеціаліст високої кваліфікації здатен добре сформулювати загальну стратегію постачання товарів, забезпечити найбільш вигідніше постачання товару до складу, вдало вибрати відповідний транспорт, швидко систематизує та розмістить товар.

Бути спеціалістом, що досягає успіху в області логістики, допоможуть хороші знання комп'ютера та відповідних розрахункових пакетів, здатність визначати проблеми з точки зору системного підходу. Кар'єрі логіста дуже корисна серйозна фінансова та економічна підготовка. Ці знання дозволяють оцінювати проекти та розташовувати ресурси. Логістику важливо розуміти процес прогнозування продажу (збуту) та методи обробки статистичних даних, розуміння процесу управління запасами. Знання про перевезення є важливими для будь-якого менеджера. В додаток до технічних навичок з спеціальності дуже важливі знання системного аналізу, фінансів, економіки та маркетингу.

Переваги кар'єри професіоналів в області логістики складається з того, що цей аспект бізнесу пропонує багато можливостей для просування по службі. Таким чином, пріоритети цієї нової для України професії зростає з кожним роком. Про залучення в свій штат досвідченого професіонала по логістиці замислюються керівники багатьох підприємств. Ринок праці і освітніх послуг рясніє об'явами про пошук фахівців після логістики, їх підготовки і підвищення кваліфікації. Нашій державі потрібні професійні логісти, які б були здатні ефективно керувати інтегрованими операціями як всередині підприємства, так і між партнерами ланцюгів постачання, адже «перспектива інтеграції України в європейський економічний простір відчуває потреба саме в логістичному підході до формування глобальної логістичної стратегії в контексті міжнародного розвитку праці.

Стаття надійшла до редакції 06.04.2007